

Vianoce u nás doma

Vianoce sú jedným z najdôležitejších sviatkov v našej rodine, no i v našej dedine. Už storočia v našej obci chodia na Štedrý večer koledovať po dedine. V našich tradičných ľudových krojoch chodia od domu k domu, mládenci aj s dievčatami. Koleda ako zvyk existuje už z predkresťanskej doby. Názov koledy pochádza od mena slovanského boha „Kolady“, ktorý podľa dochovaných zvykov prináša ľuďom šťastie, pokoj a lásku. Koleda je preto pekným sviatkom, ktorý má aj v dnešnej kresťanskej dobe najväčší význam a miesto medzi ľuďmi, preto si myslím, že by sa tento zvyk mal ďalej používať a dochovávať, ako aj iné zvyky týkajúce sa Vianoc. Ďalším zvykom je Štedrovečerná večera a Polnočná omša v kostole, kde namiesto svetiel sú zapálené sviečky a počas celej omše sa nepoužíva organ a ani kňaz nemá kázeň. Počas celej omše sa v tmavom, ľahko osvietenom kostole, len nahlas modlia veriaci a spievajú vianočné piesne. Zvykom v našej rodine bolo, že počas večere od momentu, keď si celá rodina sadla za stôl, si nesmel nikto z rodiny odsadnúť, odísť preč od stola, dokonca ani na záchod. Verilo sa, že totižto odsadnutie od stola znamená prerušiť kontakt s rodinou a taktiež to mohlo danému človeku priniesť nešťastie. Vo väčšine prípadov sa hovorilo až o smrti v blízkej dobe. K stolu sa dávala jedna stolička navyše pre prípad, že by sa niekto cudzí chcel prichýliť a navečerať sa. Na Štedrý deň sa totiž nemal odmietnuť žiaden človek, ktorý sa chcel uchýliť do tepla. Večera vždy bola, a aj je, pestrá. Hlavným pokrmom je tradičná kapustnica a kapor. Prílohami a ďalšími jedlami sú oblátky s medom, rôzne ovocie – od jablka až po figy a taktiež rôzne zákusky. Od detstva som sa na Vianoce tešil len kvôli materiálnym veciam, no čím som starší, tým viac si uvedomujem, že je to jeden z ďalších pekných zvykov, ktoré naša slovenská kultúra zdieľa, a že je to ďalšia príležitosť, kedy môže byť celá rodina pokope, a to je na tom to najkrajšie. Materiálne darčeky tu vždy boli aj budú, no naši blízki tu nebudú naveky.

Michal Gondek III.C